

נשיא ומייסד
הרב שאול ישראלי זצ"ל

מופק בסיוע של:
ההסתדרות הציונית העולמית
המחלקה לשירותים רוחניים בתפוצות

חֵמְדָת יָמִים HEMDAT YAMIM

פְּרֻשֶׁת הַשָּׁבוּעַ צו תשע"ט

לא תמיד היינו מאוחדים, ערב בחירות, חלק ג

הרב יוסף כרמל, ראש כולל 'ארץ חמדה'

דוד ואנשיו הרגישו נרדפים בדרום הר חברון, לא רק בגלל רדיפותיו של שאול, כך הוכחנו בדברינו עד כה. (עיינו חמדת ימים פרשת פקודי תשע"ט).

הוכחנו גם כי צאצאיו של כלב טענו כי המלכות מגיעה להם, כצאצאיו של חצרון בן פרץ בן יהודה. (חמדת ימים פרשת ויקרא תשע"ט).

ננסה להוכיח כי כלב בן יפונה נהג גיונוני מלכות עוד בימי יהושע בן נון. לכן, צאצאיו, שגרו באזור חברון, לא היו מוכנים להכיר במנהיגותו של דוד בן ישי והיו מוכנים להסגירו לשאול (אנשי קעילה), הלשינו עליו (אנשי זיף) ולא היו מוכנים לשלם לו מיסים (נבל הכרמלי איש מעון).

חז"ל זיהו את כלב בן יפונה עם כלב בן חצרון, וז"ל הגמרא בסוטה: "ויקח לו כלב את אפרת ותלד לו את חור, וכתוב: ודוד בן איש אפרתי וגו'. וכלב בן חצרון הוליד (נשא) את עזובה אשה (היא אפרת) ... - בן חצרון? בן יפונה הוא! בן שפנה מעצת מרגלים" (דף יא ע"ב).

בספר יהושע מוזכר פעמיים ענין כיבוש חברון וסביבותיה, בידי כלב ואחיו עתניאל שנשא את בתו עכסה (י"ד ו-טו, ט"ו יג-ט). גם בתחילת ספר שופטים חוזר הכתוב שוב לעסוק בנושא זה (א' ח-טו). תביעתו של כלב, להיות מי שכובש את חברון ובנותיה, משמעותה תביעת שותפות בהנהגה של עם ישראל, ומלכות לפחות על שבט יהודה.

לכן, אין זה פלא כי דוד ואנשיו לא זכו לקבלת פנים נלהבת, בלשון המעטה, כאשר נעו ונדו בדרום הר חברון, בברחם מפני שאול. בני משפחת כלב היו מוכנים להסגירם ואפילו להלשין עליהם מיוזמתם.

רצונו של כלב לקבל הכרה לפחות כמלך יהודה, בא לידי ביטוי ברשימות היחס בדברי הימים פרק ב'. וז"ל הכתוב: "וּבְנֵי כָלֵב אֲחֵי יִרְחֵמְאֵל (בן חצרון בן פרץ) מִישָׁע בְּכָרוֹ הוּא אָבִי זִיף (שהלשינו על דוד) וּבְנֵי מִרְשָׁה אָבִי חֲבֵרוֹן: וּבְנֵי חֲבֵרוֹן לָרַח וְתַפַּח וְרָקִים וְשָׁמַע: ... וְעִיפָה פִּילְגֶשׁ כָּלֵב יִלְדָה אֶת חֲתָן ... פִּילְגֶשׁ כָּלֵב מְעַכָּה יֶלֶד שָׁבֵר וְאֵת תִּרְחֻנָּה: וְתִלְדֶּנּוּ שְׁעָף אָבִי מִדְּמִנָּה אֶת שָׁנָא אָבִי מִכְּבָנָה וְאָבִי גִבְעָא וּבֵת כָּלֵב עֶכְסָה (אשת עתניאל בן קנז השופט הראשון): אֲלֵהָ הָיוּ בְנֵי כָלֵב בֶּן חוֹר בְּכוֹר אֶפְרָתָה ..." (מב-ט).

מבואר כי לכלב היו שתי פילגשים.

כבר הזכרנו פעמים רבות כי לשיטת הרמב"ם רק למלך מותר לקחת פילגש כחלק מניהול משרדי הפנים והחוץ. למרות הכל, דוד מסר את נפשו על הגנת היהודים תושבי דרום הר חברון, ונלחם במסירות נפש להצילם מן השוטים (עיינו שמו"א כ"ה טו-טז, כ"ז ז-יא) ואף חלק עמם בשלל שלקח מהם (ל' כו-לא).

דווקא בימים אלה נעודד ונחזק את מגיני ארצנו - ארץ חמדתנו, נמסור תנחומים למשפחות השכולות ונעלה על נס את מסירות הנפש והגבורה של הרב אחיעד אטינגר ובני משפחתו. נמשיך ונתפלל למנהיגות שרואה את טובת הכלל לפני טובת הפרט.

<p>לעי"נ ר' אליהו כרמל ז"ל נלבי"ע ח' באייר תשע"ו</p>	<p>לעי"נ הרב ישראל רוזן זצ"ל נלבי"ע י"ג בחשוון תשע"ח</p>	<p>לעי"נ ר' מאיר ז"ל בן יחזקאל שרגא ברכפלד</p>	<p>לעי"נ מרת שרה ונגרובסקי ע"ה בת ר' משה זאב נלבי"ע י' בתמוז תשע"ד</p>	<p>לעי"נ הרב אשר וסרטייל ז"ל נלבי"ע ט' בכסלו תשס"ט</p>
<p>לעי"נ הרב שלמה מרזל זצ"ל חבר הנהלת 'ארץ חמדה' נלבי"ע י' באייר תשע"א</p>	<p>לעי"נ הרב ראובן אברמן זצ"ל חבר הנהלת 'ארץ חמדה' נלבי"ע ט' בתשרי תשע"ו</p>	<p>לעי"נ דוד צבי טרשנסקי ז"ל בנם של יצחק ונעמי הי"ו נלבי"ע כ"ח באייר</p>	<p>לעי"נ גב' אסתר שמש ע"ה נלבי"ע כ' באב תשע"ז</p>	<p>לעי"נ מר שמואל שמש ז"ל חבר הנהלת 'ארץ חמדה' נלבי"ע י"ז בסיוון תשע"ד</p>

לעי"נ הנופלים במערכה על הגנת המולדת היידי

Eretz Hemdah
2 Bruriya St. POB 8178 Jerusalem 91080
Tel: 972-2-5371485 Fax: 972-2-5379626

ארץ חמדה, ע"ר
רח' ברוריה 2 ת.ד. 8178 ירושלים 91080
טל' 02-5371485 פקס: 02-5379626

www.erezhemdah.org info@erezhemdah.org

ניתן לקרוא את הדברים גם באתר האינטרנט

אָרֶץ אֶגְדָּה

הרב מרדכי הוכמן

המקדש והאות ק

וּמְדָדוּ אֶת תְּכָנִית

בנבואת יחזקאל נאמר (מג, י-יא): "אֶתְּהָ בֶן אָדָם הֲגֵד אֶת בַּיִת יִשְׂרָאֵל אֶת הַבַּיִת וְיִכְלְמוּ מַעֲוֹנוֹתֵיהֶם וּמְדָדוּ אֶת תְּכָנִית. וְאִם נִכְלְמוּ מִכָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ... וְיִשְׁמְרוּ אֶת כָּל צוּרְתוֹ וְאֶת כָּל חֻקֵּי וְעֲשׂוּ אוֹתָם", וביאר שם מלבי"ם:

"כי בצורת הבית ובפרטי עניניו יש רמזים רוחניים הרומזים על הנהגת ד' ההשגחית הפלאיית הבלתי תלוי בסדר העולם הטבעי רק בהנהגת בית הנפש לבנותו ולשכללו כדוגמת הבית הגדול. ולעבוד בו את העבודה הערוכה בבית הנפש על שמירת התורה והמצוה כדוגמת העבודה הערוכה בבית הגדול, והעלאת נפש החיים אל האלהים אל שיחול בסם בקדש. ולפ"ו בנין הבית תלוי בבנין בית נפשם, כפי צורת הבית, וכפי מדות התורה וצורתה..."

ומתבאר שהעיון במידות ובצורת הבית מעורר באדם פעולות נפשיות שמתאימות לצורות אלו, ובזכות פעולות נפשיות אלו גם ייבנה המקדש.

במאמר הקודם "[עזרת הנשים ומאמר אזמרה](#)" התבאר כיצד העיון במידות של עזרת הנשים כפי שהן מוזכרות במשנה (מידות פ"ב מ"ה), מעורר באדם מצד אחד כלימה על עוונותיו, ומצד שני כאשר האדם מתבונן על כל פרטי המידות ("וְיִשְׁמְרוּ אֶת כָּל צוּרְתוֹ וְאֶת כָּל חֻקֵּי וְעֲשׂוּ אוֹתָם") הוא מבין שהוא צריך להתמלא בשמחה על הנקודות הטובות שעוד נותרו בו, והדבר מסייע לבנין המקדש. והתברר שדבר זה מתבאר גם בליקוטי מוהר"ן (קמא סימן רפב) במאמר הידוע בשם 'אזמרה':

"דַּע כִּי צְרִיךְ לְדוֹן אֶת כָּל אָדָם לְכַף זְכוּת... וְכֵן צְרִיךְ הָאָדָם לְמַצֵּא גַם בְּעַצְמוֹ... וְעַל יְדֵי זֶה שֶׁמִּחַפֵּשׁ וּמוֹצֵא בְּעַצְמוֹ עֲדִין מַעַט טוֹב. עַל יְדֵי זֶה הוּא יוֹצֵא בְּאֵמַת מְכַף חוֹבָה לְכַף זְכוּת וְיוֹכֵל לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה... וְיִשְׁמַח אֶת נַפְשׁוֹ בְּמַעַט הַטוֹב... וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים קמ"ו): 'אֲזַמְרָה לְאֱלֹקֵי בְעוֹדִי'. בְּעוֹדִי דִּיקָא, הֵינּוּ עַל יְדֵי בְּחִינַת ה'עוֹד' שְׁלִי שְׁאֲנִי מוֹצֵא בְּעַצְמִי בְּחִינַת 'עוֹד מַעַט וְאֵין רֶשַׁע' כְּנ"ל, עַל יְדֵי אוֹתָהּ הַנִּקְדָּה, עַל יְדֵי זֶה אוֹכֵל לְזַמֵּר וּלְהוֹדוֹת לַד' כְּנ"ל... וְדַע שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דוֹר וְדוֹר רוּעָה, וְהוּא בְּחִינַת מְשֶׁה, שֶׁהוּא רְעִיא מִהֵימָנָא, וְזֶה הַרוּעָה הוּא עוֹשֶׂה מִשְׁכָּן... דַּע, מִי שֶׁיֹּכֵל לְעֲשׂוֹת נְגוּנִים הַנ"ל, הוּא יוֹכֵל לִידַע כָּל זֶה".

נראה שהיסודות האלו מרומזים לא רק במידות העזרות אלא גם במידות של המקדש עצמו, וכדלהלן.

מדות המקדש עצמו

במשנה (מידות ד, ו) נאמר: "וההיכל מאה על מאה על רום מאה"¹.

ק

הדגשת המספר מאה במבנה המרכזי של המקדש מגלה שהמהות של המבנה הזה מסומלת במספר 'מאה'. המספר 'מאה' מסמל את האות ק, וזו צורתה של האות ק באותיות סת"ם:

התלמוד (שבת קד, א) דן בתבנית האות הזו, וז"ל בתרגום חופשי, ובתוספת ביאור:

"האות קו"ף – מסמלת קדוש (הכוונה לקב"ה)... ומדוע תלויה הרגל של האות קו"ף – כדי שאם החוטא ירצה לחזור בתשובה, יוכל לחזור דרך הפתח שיש בין הרגל הזו לבין הגג של האות ק. ומדוע לא יחזור החוטא דרך הפתח התחתון של האות ק שממש יצא. אלא שהפתח התחתון מסמל את הבחירה החופשית ואת האפשרות להידרדר ולצאת דרכו ולחטוא, והפתח העליון מסמל פתח מיוחד שהקב"ה חותר תחת כסא הכבוד כדי לפתוח ולסייע לחוטא לשוב דרך הפתח ההוא בחזרה פנימה. והבנה זו מסייעת למה שאמר ריש לקיש מהו שכתוב: 'אִם לְלָצִים הוּא יִלְיִן וְלְעֲנֻיִם יִתֵּן חֵן' (משלי ג, לד)? אם בא אדם ליטמא ולחטוא פותחים לו (והפתח התחתון של האות ק מסמל את הבחירה החופשית ומתן האפשרות להידרדר ולחטוא). ואם בא לטהר ולחזור בתשובה מסייעים אותו (והפתח שלמעלה באות ק מסמל את הפתח המיוחד שנפתח שם כדי לסייע אותו לחזור בתשובה)".

הסבר הסוגיה מובן מצד עצמו, אלא שאת הסברו זה של ריש לקיש מביא התלמוד (מנחות דף כט, ב) גם כהסבר לשני הפתחים שמצויים באות ה, וגם שם מבארים שהפתח התחתון מסמל את הבחירה החופשית ואת האפשרות לחטוא, ואילו הפתח העליון מסמל את הפתח המיוחד שנפתח כדי להקל על החזרה בתשובה. ונשאלת השאלה מדוע יש צורך בשתי אותיות שמסמלות תהליך נפשי של חזרה בתשובה.

המיוחדות שבאות ה

ה

צורת האות ה"א בכתובת סתם מורכבת מהאות דל"ת שבקצה שלה נמצאת האות יו"ד, וכדלהלן:

האות דל"ת מסמלת את מידת הדין ואת הדלות שאדם חש לנוכח עוונותיו. והאות יו"ד מסמלת את הנקודה הטובה שאדם מוצא בעצמו, ולפי היסוד שנמצא בליקוטי מוהר"ן (קמא סימן רפב) במאמר הידוע בשם 'אזמרה', שהוא לעיל. באמצעות הנקודה הטובה שהאדם מוצא בעצמו, הוא שמח והופך את הדל"ת לה"א ומתחזק וחוזר בתשובה. האות ק דומה במקצת לאות ה אך יש בה כמה שינויים, וכדלהלן.

צד ימין של האות ק

בצד ימין של האות ק יש זרוע תחתונה שמצמצמת את הפתח שלמטה, זרוע זו מסמלת את היד שמושיט בורא העולם למי שעומד בניסיון, ומספק לו באמצעותה סיבות לעמוד בניסיון, ובכך מצטמצמת בעצם אפשרות הבחירה. ובדומה למובא ב'אמרי אשר' (מכתב קכט):

"מציאות עבודה כזאת היא עבודת הצדיקים האמיתיים... כי הם היו מציאות זורחת של אמונה פשוטה ע"י שחי עם היסוד שלהם, ולא רימו את עצמם אלא תמיד ראו לפנייהם את מידותיהם ואת טבעיהם, שאם הקב"ה לא ישלח להם את הסיבה לא היו מחזיקים מעמד. כמו שהקב"ה שלח את הסיבה ליוסף הצדיק בדמות דיוקנו של אביו, וכל צדקותו היתה בכך שלא דחה את הסיבה, אלא שעה אליה ועשאה חומה בינו לבין נטיית טבעו. כך כל אחד בכל נסיונותיו והרפתקאותיו העוברים עליו, צריך למצוא את הסיבה מה שהשי"ת רוצה מעמו, כדי שדרכה יוכל לגשת אל הקודש."

כאשר האדם מכיר בכך שהקב"ה סייע בידו ושלח לו את הסיבה לעמוד בניסיון, הוא אינו מייחס לעצמו את ההצלחה בעמידה בניסיון, אלא מרגיש שהוא פעל בעולם בתור שליח של הקב"ה. ואפשר שענין זה מרומז בכתוב: "אִם אָסַק שְׁמַיִם שָׁם אֶתְּהָ" (תהלים קלט, ח), כלומר, גם כאשר האדם מרגיש כאילו הוא 'בשמים', בהצליחו לעמוד בניסיון, הוא מבין ש"שָׁם אֶתְּהָ" שבורא העולם הוא זה שסייע בידו, ופעל דרכו בעמידה בניסיון.

צד שמאל של האות ק

בצד שמאל של האות ק יש זרוע תחתונה שיורדת למטה, בכתב המכונה 'כתב בית יוסף' הזרוע הזו בנויה מהאות נון פשוטה כשהיא פשוטה למטה אך גם מוטה באלכסון כלפי מרכז האות ק ומגיעה עד מתחת לזרועה הכפופה של האות ק. צורת כתיבה זו מסמלת שגם אם לא עמד האדם בניסיון, ונפל למטה מן הפתח המצומצם שנותר בחלק התחתון של האות ק, בעת נפילתו הוא יפגע ויפגוש באות נון הפשוטה הזו. האחיזה באות נון הפשוטה, משום שהיא מסמלת שגם אם ירד האדם והדרדר עד לנקודה התחתונה שנקראת ולקיים. האות נון הפשוטה נבחרה לסמל זאת, משום שהיא מסמלת שגם אם ירד האדם והדרדר עד לנקודה התחתונה שנקראת השער הנו"ן, גם שם מן הסתם יש בו עוד דבר טוב אחד שהוא מקיים, ודבר טוב זה שולח לו הקב"ה כדי שלא יתייאש לגמרי. ואפשר שענין זה מרומז בכתוב: "...וְאַצְיֵעָה שְׂאוֹל הַנֶּזֶק... גַּם שָׁם יִדְדָה תִּנְחַנְי וְתִאֲחַזְנִי יְמִינֶךָ" (תהלים קלט, ח-ו).

זרוע זו נועדה לסייע לאלו שלא עמדו בניסיון, והיא משמחת אותם בנקודות הטובות שעוד נותרו בהם. אולם כאן באות ק נדרש מהאדם שלא ייחס את הנקודות הטובות האלו לעצמו, אלא ירגיש שהקב"ה השתמש בו בתור שליח לביצוע פעולות טובות בעולם, ובדומה למובא ביאמרי אשר' (מכתב קכח):

"ועל דבר זה עצמו ניתן לאנוש הבחינה של הבחירה, שבשעה שעושה ופועל פעולותיו, ואף אם יהיו מעשים טובים בעצם מהותם, הסכנה הצפונה בהם שמא ייחס זאת לעצמו לכשרונו וגדלותו, ואם אפילו יתברך בלבבו לאמור כי ד' עזר לו בפעולותיו, אין אלו אלא מס שפתיים מתוקות... והנה הוא מגשם את פעולותיו מתוך שחי תמיד כמעט בלא יודעין עם גדלותו ולא מתוך שפלות האמיתית."

עבודת הנפש של האות ק ומאמר אזמרה

עבודת נפש זו שמסמלות שתי הזרועות של האות ק היא הבנה פנימית יותר במאמר אזמרה, וכפי שמבואר באמרי אשר (קצרים, מאמר 6 עמוד ז):

"דיבר פעם בסעודה שלישית, שאין לו ליהודי שום דבר ומה שהוא עושה זה מהשמים ולית ליה לאיניש מדרגמי ולא כלום, וכל עשיה בידו והליכה ברגלו הכל מכוון מהשי"ת. שאל אותו מחותנו: והלא כתוב בספרי מהר"ן מברסלב כי אדם כשהוא נופל בעצבות וייאוש על מצבו הרחוק, צריך לחפש איזו נקודה חיובית ובוזה להתחזק ולא לנפול בזרועות הייאוש, אם כן משמע שבכל זאת יש לו לאדם משהו. ענה הרא"ש ואמר: אתם טועים בכוונת הדברים, הכוונה אינה למעשי בני אדם והנקודה החיובית שלו בעשיה זו, אלא שזהו הנקודה החיובית שלו – הקב"ה! אם יש לו אלקים המחיה אותנו כל רגע, ובוזה יכול לחזק את עצמו לבל יתייאש..."

ונראה שגם ההבנה הראשונית והמקובלת במאמר 'אזמרה', ולפיה יש לאדם חלק משל עצמו בנקודה הטובה שמצא בעצמו, יש בה צד של אמת, וכפי שנאמר על הקב"ה שהוא "רב חסד ואמת". ומי שרק ההרגשה שיש לו חלק משלו בנקודה הטובה שמצא בעצמו, היא ההרגשה שתשמח אותו, רשאי להרגיש כך, ועבודת נפש זו מסומלת באות ה, והיא מסומלת גם במידות של עזרת הנשים, וכפי שהתבאר במאמר הקודם "[עזרת הנשים ומאמר אזמרה](#)". אמנם עבודת נפש זו משולה להגשת 'עזרה ראשונה' למי שנמצא במצב מסוכן, והוא בתחילת כניסתו אל הקדושה. ואז רשאי ואולי אף חייב האדם לשייך לעצמו את המעשים הטובים שעשה, כדי שישמח את עצמו ויתחזק בתשובה. אולם כאמור קיימת עבודת נפש נוספת שצריך לשאוף להגיע לדרגתה והיא נמשלת בצורת האות קו"ף. וההבנה היותר אמיתית הזו שייכת במי שנכנס יותר אל הקודש, והיא מסומלת במידות של המקדש שהוא המבנה הפנימי, שמידותיו היו "מאה על מאה על רום מאה", מספרים שמרמזים על האות ק ועל מה שהיא מסמלת.

¹ גובהו של ההיכל היה מאה אמה, וכאשר המשנה אומרת שגם אורכו ורוחבו של ההיכל היו מאה אמה היא מחשיבה לצורך חישוב זה גם את האולם שלפני ההיכל בתור חלק מן ההיכל.

לע"נ אמו"ר רחל בת ר' בנימין בונים ע"ה

<p>לע"נ מרים ריגלר ע"ה רעייתו של ד"ר מיכאל ריגלר הי"ו נלב"ע אייר תשע"ח</p>	<p>לע"נ רבי יעקב ז"ל בן אברהם ועיישה וחנה בת יעיש ושמחה סבג</p>	<p>לע"נ חיים משה בן קוקה יהודית כהן ז"ל נלב"ע ז' בתשרי תשע"ה</p>	<p>לע"נ סוזי בת עליזה כהן ז"ל נלב"ע כ"ד בחשוון תשע"ח</p>
לע"נ הנופלים במערכה על הגנת המולדת הי"ד			

שו"ת במראה הבזק

(מתוך ח"ב)

Quito, Ecuador

קיטו, אקוודור
אדר ב' תשנ"ב

הצורך בכוונה מצד עדי קידושין

שאלה

האם שני אנשים שנועדו להיות עדים לצורך קידושין, צריכים להתכוון להיות עדים בשעת נתינת הטבעת, או מספיק שיראו את מעשה הקידושין אפילו בלי כוונה להיות עדים?

תשובה

מעיקר הדין אין הכרח לייחד עדי הקידושין¹, ואפילו אם לא נתכוונו העדים להיות עדים בקידושין אלה, הרי הם כשרים לעדות². ומכל מקום נהגו לייחד עדי הקידושין ולהזמין מתוך ציבור הנאספים ולקבוע שהם הם עדי הקידושין³. במקרה שלא ייחד עדים לקידושין ויש בקהל כשרים ופסולים, הקידושין חלו והכשרים לבד הם הנעשים עדי הקידושין, ולא הפסולים⁴.

¹ שו"ע (אבן העזר סי' מב, ד).

² "בית מאיר" (שם סי' מ"ב ד), "חתם סופר" (נאבן העזר ח"א סי' ק).

³ ריטב"א (קידושין מג ע"א) בשם רבו, "אבני מילואים" (סי' מב ס"ק ו), "קצות החושן" (סי' לו ס"ק א), "ערוך השולחן" (אבן העזר סי' מב, לא).

⁴ בגיטין וקידושין שיש בהם צורך בעדים לקיום הדבר, אפילו בסתמא אומרים שכוונתו לעדים הכשרים. "חתם סופר" (אבן העזר ח"א סי' ק), "אגרות משה" (אבן העזר ח"א סי' עו) על-פי "אבני מילואים" (סי' מב ס"ק ו).

בשם צוות המשיבים ובברכת התורה,

הרב משה ארנרייך הרב יוסף כרמל
ראשי הכולל

גם אני מאשר:
הרב שאול ישראלי

מתפללים לרפואתם השלימה של:

אליעזר יוסף בן חנה ליבא
מאיר בן דינה ציפורה
נתנאל אילן בן שיינא ציפורה
יוסף (יוסי) בן חנה
שרה בת שולמית
רוחמה רחל בת שושנה
יפה בת רחל יענטע
נחמה צביה בת שושנה בריינא

ניר רפאל בן רחל ברכה
רועי משה אלחנן בן ג'ינה דברה
יאיר מנחם בן יהודית חנה
רפאל ישי בן צפורה פייגא
איילת חן בת שולמית
דוד חיים בן סרח
מאירה בת אסתר
ליליאן בת פורטונה

יהודה בן חיה אסתר
דוד חיים בן רסה Rassa
יוסף בן רחל חלילי
נתנאל בן שרה זהבה
יוסף בן סרח
נעמי בת אסתר
רבקה רינה בת גרונה נתנה
ברכה בת מרים רחל

בתוך שאר חולי עם ישראל

ידידים יקרים,

בעקבות תרומה ייעודית של ידיד המכון וכדי לזכות את הציבור ליהנות
מפירות תורתו של מו"ר הגר"ש הרב ישראלי זצ"ל – תורת "ארץ חמדה"
ישלחו במתנה 50 סטים מספריו:

עמוד הימיני, משפטי שאול, חוות בנימין א-ג ופרקים במחשבת ישראל

לספריות, בתי כנסת וישיבות

(ניתן להזמין רק את חלק מהספרים)

לפניה: rachel@eretzhemdah.org

תרומה תתקבל בברכה

כל הקודם זוכה